

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2020

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: «Χορήγηση άδειας ειδικού σκοπού στο προσωπικό των φυλακών – ενίσχυση προσωπικού φυλακών – οφειλόμενες άδειες και ρεπό»

Κύριε Υπουργέ,

Πρόσφατα παρατηρήσαμε στον δημόσιο διάλογο μία ανταλλαγή επιχειρημάτων και αντεγκλήσεων μεταξύ της Ομοσπονδίας Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΟΣΥΕ) και της Γενικής Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής (ΓΓΑΠ) σχετικά με το ζήτημα της χορήγησης άδειας ειδικού σκοπού στο προσωπικό των φυλακών.

Αφορμή ήταν το με αριθ. Πρωτ 7105/22.09.2020 έγγραφο της ΓΓΑΠ. Το εν λόγω έγγραφο περιλαμβάνει, αρχικά, μία εντολή της Γενικής Γραμματέως για “ενδελεχή εξέταση” της νομιμότητας των αιτημάτων του προσωπικού για χορήγηση αδειών ειδικού σκοπού. Δεδομένου ότι, όπως αναφέρει στο ίδιο έγγραφο η κυρία ΓΓ., οι φυλακές λειτουργούν επί 24ώρου βάσεως και τίθενται διαρκώς θέματα ύψιστης ασφάλειας, η εντολή περί “ενδελεχούς” εξέτασης των αιτημάτων ξενίζει αυτή καθαυτήν, καθώς αφήνει την εντύπωση ότι μέχρι τώρα η χορήγηση των εν λόγω αδειών γινόταν με μη υπηρεσιακά κριτήρια. Η ως άνω εντολή λοιπόν δεν μπορεί παρά να απορρέει είτε από βέβαιη γνώση είτε από βάσιμες υποψίες της ΓΓΑΠ ότι κάποιες από τις εν λόγω άδειες έχουν χορηγηθεί παρανόμως. Σε κάθε περίπτωση πάντως λανθάνει μια αμφισβήτηση ως προς την ορθότητα της κρίσης των Διευθυντών των φυλακών.

Δυστυχώς, όμως, συνέπεια αυτού του λανθάνοντος συμπεράσματος είναι ότι στη συνέχεια, στο ίδιο έγγραφο, η ΓΓΑΠ διατάζει, ούτε λίγο ούτε πολύ, την αιτιολογημένη απόρριψη όλων συλλήβδην των αιτημάτων για την χορήγηση των σχετικών αδειών, όπως αυτές προβλέπονται στην με αριθμ. δΔΙΔΑΔ/Φ.69/126/16316/20.09.2020 εγκύκλιο του Υπουργού Εσωτερικών για τους δημοσίους υπαλλήλους. Το έγγραφο συνιστά ευθεία παρέμβαση στην αποφασιστική αρμοδιότητα των περιφερειακών υπηρεσιών, συμπεριφορά που δεν συμβιβάζεται με την άσκηση πολιτικής εξουσίας από μετακλητό υπάλληλο ενός σύγχρονου Κράτους Δικαίου.

Ακολούθησε, στις 25/09/2020 στα κοινωνικά δίκτυα, μία δημόσια απάντηση της ΓΓΑΠ σε σχετική επιστολή διαμαρτυρίας της ΟΣΥΕ, η οποία επαναλαμβάνει το περιεχόμενο του ως άνω εγγράφου.

Είναι γνωστό ότι τα καταστήματα κράτησης είναι υπηρεσίες που λειτουργούν 24 ώρες το 24ωρο και με αυξημένα μέτρα ασφαλείας. Τούτο άλλωστε αποτελεί και τη δικαιολογητική βάση για τη χορήγηση ετησίως αποζημιώσεων στους υπαλλήλους για νυχτερινή και εξαιρεσίμη εργασία πολλών ωρών στις φυλακές.

Την ανάγκη για την ασφαλή και ομαλή λειτουργία των φυλακών αντιλαμβάνεται και ο νομοθέτης. Για παράδειγμα στο άρθρο 8 του ν.δ 692/1977 προβλέπει και «έκτακτο» καθεστώς αποσπάσεων υπαλλήλων με απόφαση Υπουργού, χωρίς προηγούμενη γνωμοδότηση Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Την ίδια ανάγκη όμως υπηρετούν και οι υπάλληλοι των φυλακών όταν για πολλά χρόνια έχουν αποδεχθεί το καθεστώς εργασίας των «οφειλομένων αδειών και ρεπό», όπως άτυπα ονομάζεται. Όπως οι ίδιοι πρόσφατα αναφέρουν, οφείλονται στους υπαλλήλους διαχρονικά 40.000 και πλέον μέρες κανονικής άδειας και περίπου 80.000 ρεπό ([Ανακοίνωση ΟΣΥΕ](#)).

Την ανάγκη αυτή συμμαρτίζεται και η Ελληνική Πολιτεία, στο πλαίσιο λήψης των μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό, όταν στο άρθρο 48 «Άδεια ειδικού σκοπού υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης» της από 30/3/2020 ΠΝΠ «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) η οποία κυρώθηκε με το νόμο 4684/2020 (Α' 86), προέβλεψε ότι

«1. Για την εφαρμογή των παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), για τους υπαλλήλους οιασδήποτε κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στα Καταστήματα Κράτησης της Χώρας και στο Ίδρυμα Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή ο νόμιμος αναπληρωτής του αποφαινεται εάν είναι δυνατή η παροχή των διευκολύνσεων των παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 5 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ή, στην περίπτωση που και οι δύο γονείς υπηρετούν στο ίδιο Κατάστημα Κράτησης, σε ποιον από τους δύο γονείς είναι δυνατή η παροχή, με βάση τη θέση όπου υπηρετούν και τα καθήκοντα που ασκούν

2. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας, ο Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής δύναται να ανακαλέσει τυχόν χορηγηθείσες από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης ή τον νόμιμο αναπληρωτή του άδειες κατ' εφαρμογή της παρ. 1.»

Παρόμοιες ανάγκες υπηρεσιών λαμβάνει υπόψη και το Υπουργείο Εσωτερικών, όταν σε όλες τις σχετικές με τον σχεδιασμό εργασιών των δημοσίων υπαλλήλων και τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αναφέρει ρητώς στο τέλος σχετικά με τα μέτρα για την προστασία από τον κορωνοϊό, «Η Υπηρεσία μας δεν επιλαμβάνεται ερωτημάτων για θέματα της παρούσας εγκυκλίου που αφορούν το πάσης φύσεως ένστολο προσωπικό, τους εκπαιδευτικούς και το διοικητικό προσωπικό των σχολικών μονάδων, τους εργαζομένους που

υπηρετούν στο Υπουργείο Υγείας, σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, στις ανώνυμες εταιρείες ΟΑΣΑ, ΣΤΑΣΥ, ΟΣΥ, ΟΣΕ, ΟΑΣΘ, Αττικό Μετρό, ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ και Εγνατία, καθώς και στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, καθώς εν προκειμένω αρμόδιοι αποκλειστικά είναι οι φορείς, στους οποίους ανήκουν οργανικά οι εν λόγω υπάλληλοι και δεδομένης της ιδιαιτερότητας και κρισιμότητας των συνθηκών, στις οποίες καλούνται να ανταποκριθούν».

Δεδομένου ότι

- Υπό την παρούσα συγκυρία, υπάρχει ανάγκη ειδικής οργάνωσης της εργασίας και του καθεστώτος χορήγησης αδειών ειδικού σκοπού για τους υπαλλήλους των φυλακών υπό όρους εύρυθμης λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης αλλά και ίσης μεταχείρισης, ασφάλειας δικαίου, διαφάνειας και αξιοπιστίας.
- Η χορήγηση αδειών ειδικού σκοπού σε υπαλλήλους φυλακών δεν απαγορεύεται, αλλά χορηγείται υπό αυστηρές προϋποθέσεις ειδικής αιτιολόγησης. Η δυνατότητα ανάκλησης υπό προϋποθέσεις από την Γενική Γραμματεία είναι κάτι πολύ διαφορετικό από την εντολή για εκ των προτέρων συλλήβδην απορρίψεις. Με τον τρόπο αυτό φαίνεται να μετακυλίεται μια σοβαρή ευθύνη στους ώμους των διευθυντών των σωφρονιστικών καταστημάτων.
- Η διαφαινόμενη χρόνια κόπωση των εργαζομένων στις φυλακές, η οποία υπό τις συνθήκες που επιβάλλει η πανδημία αγγίζει τα όρια της αντοχής τους, καλλιεργεί εύλογα την εντύπωση της ματαίωσης και παντελούς απαξίωσης του έργου τους. Αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο και στις συνθήκες διαβίωσης και τα δικαιώματα των κρατουμένων.
- Πρέπει να είναι εξαιρετικά εμπεριστατωμένες οι γενικού χαρακτήρα εντολές από πολιτικό προϊστάμενο σε ένα χώρο όπου το προσωπικό παραδοσιακά λειτουργούσε, τουλάχιστον μέχρι πρόσφατα, υπό την καθοδήγηση του υπουργείου Δικαιοσύνης, με όρους δηλαδή δικαιοσύνης και προστασίας των δικαιωμάτων σε κρατούμενους και προσωπικό. Τέτοιες εντολές μπορούν να δίνονται μόνο μετά από σοβαρό έλεγχο νομιμότητας των ενεργειών των περιφερειακών υπηρεσιών και προς αποκατάσταση αυτής. Σε διαφορετική περίπτωση, πλήττουν την αποφασιστική αρμοδιότητα των διευθύνσεων των φυλακών και την αξιοπιστία τους.

Κατόπιν τούτων ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Υπάρχει, υπό την παρούσα συγκυρία, συγκεκριμένο πλάνο καθημερινής εργασίας του προσωπικού των φυλακών και χορήγησης αδειών ειδικού σκοπού, ανά φυλακή, σύμφωνα με το προσωπικό της κάθε φυλακής; Αν όχι, προτίθεστε να μεριμνήσετε για την ύπαρξη αυτού του πλάνου σε κάθε φυλακή, με όρους διαφάνειας και αξιοπιστίας, να προβείτε σε έκδοση σχετικής ερμηνευτικής εγκυκλίου η οποία να συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία των φυλακών, υπό όρους προστασίας δικαιωμάτων υπαλλήλων και κρατουμένων αλλά και στην ορθή εφαρμογή του νόμου 4684/2020, ώστε να αποφεύγονται οι αυθαίρετες κρίσεις και εντολές απ'όπου και εάν προέρχονται;

2. Ποιο είναι αναλυτικά το προσωπικό που υπηρετεί σε κάθε φυλακή (φυλακτικό, επιστημονικό, διοικητικό και εξωτερική φρουρά); Πόσοι φύλακες υπηρετούν ανά βάρδια σε κάθε φυλακή; Ποιος θα ήταν ο αντίστοιχος επιθυμητός αριθμός; Υπάρχει προοπτική να επιτευχθεί αυτός ο επιθυμητός αριθμός;

3. Προτίθεστε να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες για την συγκέντρωση των καταστάσεων υπαλλήλων όλων των φυλακών με τα οφειλόμενα ρεπό και τις άδειές τους προκειμένου να διερευνηθεί το ενδεχόμενο να υπάρξει ένας αποκαταστατικός μηχανισμός αυτής της ανορθολογικής κατάστασης;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης